

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és Kiadóváltó:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Kiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Amerikai revizionisták.

Irta: Földes Béla, volt miniszter, egy. tanár.

A napok lázas rohamában és az események szédületes fergetegében nem csoda, ha a sajtó nem képes minden jelenségnek a megfelelő perspektívát megadni. De azért mégsem szabad a magas fejlettségű sajtónak az események pusztá regisztratúrájává válni. Nem szabad a tények mérlegeléséről és értékeléséről lemondani, különben szolgálata nem irányító, sőt esetleg zavaró.

Több, mint tízezer kiváló amerikai, legnagyobb részt nem magyar származású polgár aláírásával ellátva, No man Bart is aláírta a trianoni szerződés revíziója érdekében petíciót terjesztett a Nemzetek Szövetsége elé. A petíció hangsúlyozza „a Duna völgyében élő nemzetek békés eggyé szervezésének sürdős szükségességét.” Az új Európa még sokkal rendezetlenebb, mint a régi volt, tehát azt a helyes álláspontot foglalja el, hogy a revízió nemcsak magyar érdek, hanem európai érdek. Továbbá: „lehetetlen összekapcsolni az újonnan alakított államok határával azokat a különböző nyelvű, népességi és nemzetiségű népeket, amelyeket természetesen, emberi és elszakíthatatlan lelki kötelékek fűznek anyaországukhoz. Ezek a szülőhazájuktól elszakított kisebbségek semmiféle rokonérzessel nem viseltetnek új hazájuk iránt.” Ez a pont tehát azt a megtámadhatatlan igazságot hirdeti, hogy az idegen jármor alá hajtott magyarság soha nem fog belenyugodni, beleolvadni az új államalakulatba. Hogy milyen sorsa lesz ezen beadványoknak, azt könnyű előre sejtetni. A Népszövetség sajnos, a legfontosabb kérdésekben, melyeknek megoldása reá hámul, melyek megoldására alapított, csődöt mondott. De még a balsiker esetében is fontosnak tartjuk az amerikai világ ezen újabb megmozdulását, mert reményünk van, hogy folytatása lesz mindaddig, amíg sikerre vezet. Már eddig is számos amerikai államférfi, politikus, publicista állást foglalt a revízió mellett.

Fontosnak tartom az újabb amerikai megnyilatkozást azért is, mert mindig annak a nézetnek adtam kifejezést, hogy Amerika, a mai arbiter mundi, az a hatalom, melynek állásfoglalása a revízió kérdésében döntő lesz. A békeszerződések durván megsértették azokat az elveket, melyeket Amerika hirdetett és melynek alapján a fegyverletétel bekövetkezett. Az Egyesült Államok elnöke volt a békekonferencia elnöke, ki sajnos, intrikáknak, csalásoknak áldozata lett és így az Egyesült Államoknak, melytől ma is a világ kétségbeesett helyzetének jobbrafordulása függ, kell, hogy a perújítást helyeslje, miután egész tömege az újzatoknak napvilágra jött, mely a hozott ítélet helytelenségét a napnál világosabbá teszi. Ehhez hozzájárul, hogy az Egyesült Államok áll a békeszerződések revízióját követelni. De köteletségében is áll, mert azt az amerikai polgárok beadványa hangsúlyozza, mert a győzelem igazságtalan és értelmetlen kizsákmányolásáért a felelősség őt is terheli.

A tények logikája is követeli az Egyesült Államoknak adott időpontban való kezdeményezését, mert az csak

következménye annak a ténynek, hogy az Egyesült Államok nem ratifikálták a békeszerződéseket, ami azt jelenti, hogy helytelenítették. Az amerikai revizionisták tábora meg fog erősödni és elérkezik a nap, amikor az Egyesült Államok elnöke revíziós konferenciát fog Washingtonba összehívni, mely korrigálni fogja a párizskörnyéki békeparancsok hibáit és orvosolni fogja a Magyarország ellen ott elkövetett sérelmeket az európai békés fejlődés érdekében.

A magyar nemzetnek mélyszéges szere

rencsétlenségében és gyászában nagy elégtételt szolgál, hogy nap-nap után a népek legjobbjai tanúságot tesznek az ő igazságai és megfontolásai nagy büne mellett. Hisz csak az utolsó napokban Mussolini, Caillaux, Parmoere, Dupuis, Chambone, Rothermere, Malone (angol képviselő) nyilatkozatait olvastuk, melyek vagy közvetlenül, vagy közvetve a revíziót sürgetik. Egy hatalmas nemzetközi erkölcsi bátyia védi ma már Magyarországot igazságát, melyet Trianonban lóbbal tiportak, de el nem tehetettek.

A halasi érdekeltségek kívánják az átcsatolást, de egyben növelni akariák a halasi járásbírószág területét.

Az igazságügyminiszter leiratot intézett Halas városhoz a járásbírószág ácsatolása ügyében.

A halasi járásbírószágnak a kalocsai törvényszéktől a bajai törvényszékhez való csatolásának kérdése komoly és jelentős kérdulatot vet, amint kövötte azt már a F. M. Az ügyben ugyanis az igazságügyminiszter a kalocsai törvényszék elnökének újon állásfoglalásra kérte fel Halas városát és ebből az állásfoglalásra való felhívásból is következtetni lehet arra, hogy az igazságügyi kormány is komolyan foglalkozik ezzel a kérdéssel és az így ilyen stádiumban tulnőti egyes körök és városok versengésén.

Az ügyben az igazságügyminiszter fentemített leiratát a következőképen kommentálja a kalocsai törvényszék elnöke Halas városhoz küldött airtatában:

„Szeged és Baja városok kérétek, hogy a bajai kir. törvényszéki kirendeltség önálló kir. törvényszékké szerveztessék a kiskunhalasi kir. járásbírószágai is kiegészített területe a szegedi kir. illetőablához csatolássék. Az igazságügyminiszter 1399-930 I. M. rendelete folytán felhívom Kiskunhalas város polgármesterét, Majsja előjáróságát és a halasi járásbírószág elnökét, hogy a kért ügyben nyilatkozzanak és nyilatkozatukat indokolt javaslattal terjesszék fel hozzám.”

Halas polgármestere, tekintettel a kérdés nagy borderejére és fontosságára, az ügyben szerdán délután három órára értekezletet hívott össze a városházára és erre meghívta a járásbírószág bírói karát, az ügyvédi kart, a gazdasági egyesületet, a bankok elnökeit, továbbá a kereskedők egyesületét és az ipartestületet, hogy valamennyi érdekelt véleménye kidomborítható legyen.

Az ügyben egyébként a halasi ügyvédi kar szombaton délután tartott már megbeszélést, ott vélemények hangzóttak el, de végleges határozatot nem hoztak, mert azt ők is a szerdai értekezleten akarták nyilatkozatba foglalni.

A halasi érdekeltségek a városházán megtartott értekezlet során a bajai törvényszékhez való átcsatolás mellett foglaltak állást. Az értekezlet lefolyásáról ezeket jelentik:

Dr. Fekete Imre halasi polgármester szerdán délutánra értekezletre hívta össze a bajai törvényszékhez való átcsatolási mozgalom ügyében a halasi érdekeltségeket. Az értekezleten csaknem teljes számban résztvettek a halasi ügyvédek, képviseltették magukat az ottani pénzintézetek, de képviseltették magukat az iparos és kereskedel-

mi érdekképviselők is elnökeik és kiküldötteik útján. Pető Lajos, a járásbírószág elnöke kimentette távolmaradását.

Az ügyvédi kör elnöke az ügyvédek nevében melegen karolta fel a bajai törvényszékhez való átcsatolást. Ezután még többen szólaltak fel, közük a Baján is jól ismert dr. Babó Imre kormányfőtanácsos, a polgármester bizalmasa, akik valamennyien az átcsatolást kívánták. A felszólalások kvintessenciája az volt és végül azt vonta le elnökölő dr. Fekete Imre polgármester az értekezlet állásfoglalásaként, hogy Kiskunhalas város közönsége hozzájárul a halasi járásbírószágnak a bajai törvényszék területéhez való csatolásához, kívánja azonban, hogy a jelenleg a bácsalmási járásbírószághoz tartozó Kelebia, Tompa és Kisszállás községek, amelyeknek lakosai valóságos közlekedési tortúrán át tudják csak megközelíteni Bácsalmást, — valamint Jánosalmát, amely jelenleg szintén Bácsalmáshoz tartozik, de époly közel van oda, mint ide, — csatolják a halasi járásbírószághoz, de ezenkívül azt is kívánja az értekezlet, hogy a kiskőrösi járásbírószágtól egyes községeket szintén csatoljanak át a halasi járásbírószághoz.

Ezt az álláspontját az értekezlet avval támasztotta alá, hogy a halasi járásbírószág mintabírószág, amelynek soha sincs restanciája, állandó kurrenciában van, viszont egy a bácsalmási, mint a kiskőrösi járásbírószág óriási restanciával dolgozik, köztük egyik is, a másik is 5-6000 telekkönyvi darab hátralékkal, mindkét járásbírószág területe tulnag s ezen községek átcsatolásával mindkét járásbírószág tehermentesítenék. Az értekezlet ezt kívánta s úgy gondolja, hogy amit majd megkap, az tiszta haszon lesz.

Az mindenesetre indokolt, — mondják a halasiak, — hogy a bácsalmási járásbírószághoz tartozó Kelebia, Tompa, és Kisszállás községek a járásbírószág jó megközelíthetése szempontjából Halashoz tartozzanak, mert gazdaságilag is odagravitálnak és az összeköttetés is kitűnő (6-8 vonatjuk van naponta). Dr. Babó Imre minden tekintetben az átcsatolás mellett foglalt állást.

Ez ügyben az értekezlet előtti napon dr. Fekete Imre polgármesterrel Budapesten járt dr. Babó Imre s ott úgy informálták, hogy az átcsatolás már majdnem befejezett tény, Halas kívánalmait azonban mindenesetre előter-

jesztik. Dr. Babón kívül épily lelkes híve az átcsatolásnak dr. Fekete Imre polgármester és a halasi sajtó is. Szerdán dr. Fekete Imre polgármester telefonbeszélgetést folytatott dr. Vojnics Ferenc polgármesterrel is ebben az ügyben.

A halasiak azt mondják, már csak azért is indokolt volna Tompa, Kelebia és Kisszállás átcsatolása a halasi járásbírószághoz, mert avval a bajai törvényszék nem veszítene semmit, mert ugyis a bajai törvényszékhez fog tartozni. Állítólag Kelebia, Tompa és Kisszállás is kívánják az átcsatolást.

A halasi járásbírószágnak a kalocsai törvényszéktől a bajai törvényszékhez való csatolása nyomán megmozdult Majsja község is és mint már megirtuk, újból komolyan felvetődött az a gondolat, hogy Majsja önálló járásbírószágot kapjon.

Ebben az ügyben Majsja nyolcletagu küldöttséggel kereste fel az igazságügyminisztert és erről a következőkben számolunk be:

A küldöttséget maga az igazságügyminiszter fogadta és a miniszter előtt Temple Rezső dr. orsz. képviselő tolmácsolta a majsjaiak kívánságát.

Temple képviselő elsősorban a miniszter előtt arra az álláspontra mutatott rá, ami az igazságügy és pénzügyigazgatás terén nehezedik Majsjára s mint súlyos sérelem, már régóta vár orvoslásra s amely külön orvoslás nélkül egy csapásra megszűnik, ha Kiskunmajsja járásbírószágot kap. Adatokat tárt fel a képviselő a felállítandó majsjai kir. járásbírószág életképességére egy terület, mint népesség szempontjából. Arról is szólt, hogy mennyi a kiskunmajsjai ügyek (polgári, buntető és tkvi) száma a kiskunhalasi és kiskunfélegyházi kir. járásbírószágok előtt. Sérelmezte a kiskunhalasi járásbírószágnak a bajai törvényszékhez való csatolását azon esetre, ha Kiskunmajsja járásbírószágot nem kap, mert Baja még nehezebben és nagyobb idővesztéssel közelíthető meg és még távolabb van mint Kalocsa. (?) Ramutatott a felállítandó kir. járásbírószág dologi és személyi kiadásainak megoldására s feltárta a tervet, mely szerint a kiskunmajsjai kir. járásbírószág felállítható anélkül, hogy az az államnak különös megterhelést jelentene.

Zsitvay Tibor dr. igazságügyminiszter azonnal válaszolt a képviselő beszédére.

A miniszteri választ két részre lehet osztani. Egyik része: általánosságban hangoztatta, hogy jogos és méltányos kérések teljesítése elől nem zárkozik el s amint a képviselőt ismeri, meg van győződve arról, hogy az a kérés, amit előterjesztett, jogos és igazságos. Minden ügy elintézésénél őt is az igazságosság és méltányosság vezeti s annak ellenére, hogy már jártak nála küldöttségek ez ügyben, azért a legapróbb részletekig terjedő figyelemmel vizsgálja meg s az illetékes községek meghallgatása nélkül nem dönt ez ügyben, mert elmúlt már az az idő, amikor községeket meghallgatásuk nélkül dobálták ide és oda, érdekeik figyelmbe vétele nélkül.

A válasz másik része: a konkrét esetre, a járásbírószág kérdésére vonatkozik. Álláspontja szerint a felállítandó kir. járásbírószág kérdése a dologi és személyi kiadások fedezésén fordul meg. A kiskunmajsjai kir. járásbírószág felállításának akadálya nincs, ha ez az állam megterhelését nem jelenti s ha a gazdasági érdek és a helyzet úgy kívánja.

A gyártulajdonos budapesti érdekeltség végleg meg akarja szüntetni a Bajai Posztó és Takarógyárat.

Régen hallottunk már valamit is a bajai Posztó- és Takarógyárról s valljuk meg, amit hallottunk, abban sem volt valami vigasztaló. Mindenféle életelixirokkal próbálták sikertelenül életre galvanizálni a gazdasági küzdőtérnek ezt a szerencsétlen nagy sebesültjét.

A sikertelen kísérletezések másokat is elkedvetlenítettek, úgy hogy egyelőre végleg befagyottnak kell tekinteni minden olyan experimentumot, amely a halottaiból és csendes üzenem kivüliségéből életre akarta kelteni a városnak ezt az egyetlen nagyszabású gyárüzemét, amely pedig megindulásakor komoly lépést jelentett Baja város ipusztizálódása felé.

A bajai posztógyár tulajdonosai: a két hatalmas budapesti pénzintézet nem hajlandók tovább finanszírozni a posztógyárat, amely ráfizetéssel működött és nagy veszteséggel működött és nagy ráfizetéssel dolgozott. A megoldásra vonatkozólag különféle alternatívák merültek fel, de egyik sem került a komoly megvitatás stádiumába.

A gyár tulajdonosai pedig komolyan foglalkoznak avval az ideával, hogy a bajai posztógyárat — a bajai munka-

nélküliség megoldásának egyetlen arkanumát — nemcsak leépítik, de végleg meg is szüntetik. Ki tudja itt a hátteret? Mit lehet tudni, hogy a két fővárosi pénzintézet mely más posztógyárakban való érdekeltsége kényszeríti erre a lépésre? Mi, bajaiak, azonban nehezen tudunk megbarátkozni avval a gondolattal, hogy lelkünk mélyén titokban ajnázott kedves gondolatunk: a város gyárparosodása — egy tintavonással eltűnjék Baja város közgazdasági életéből, ahol pedig fontos szociálpolitikai szerepet töltött be.

Értesülésünk szerint legutóljára lentjárt valaki — bizonyára igazgató volt az illető — a budapesti érdekeltségtől és olyasféle utasítást adott ki, hogy lehetőleg mindent el kell adni, anyagot, gépeket, stb. a Posztógyárban. Olyan ize van ennek a hírnek, ha az csakugyan igaz, mert nem tudtuk a hír valódiságát ellenőrizni, — mintha a gyár budapesti érdekeltsége menekülni akarna a bajai posztógyártól. Mert ugy emlékezünk, hogy a gyárnak a várossal kötött szerződésében van egy olyan pont, amely úgy szól, ha pedig a gyár egy évig üzemben kívül találna állni, akkor a várost illeti meg a gyár tulajdonjoga.

Ma négy éve gyultak ki a villanykörték Baján.

A városi villamos és gázüzem térhódítása ezen négy év alatt.

Most van négy éve annak, hogy Baján az elektromos áramszolgáltatás megkezdődött és a villamosüzemeknek az azóta eltelt idő alatti fejlődéséről az alábbiakban számolhatunk be.

A fogyasztók száma ma Baján 2090, ami egyelőre még az 1920-as népszámlálási adatokkal számolva 64 százalékos csatlakozási aránynak felel meg s ami azt jelenti, hogy a házaknak ezen százaléka vezetékéig eddig be a villamos áramos.

A motorikus fogyasztók száma 133 a múlt évi 118-al szemben, összesen 494 lóerő motor összteljesítménnyel az előző évi 400 lóerővel szemben. Ehhez képest azonban a motorikus áramfogyasztásban mégis némi visszaesés mutatkozott jelöl annak, hogy az egyes fogyasztók a rosszabb gazdasági viszonyok következtében gépeiket aránylag kevesebb ideig járatták.

A magánvilágítási fogyasztásban előző évvel szemben ugyan van valami emelkedés, azonban ez koránt sincsen arányban az ahhoz képest 362-vel nagyobb fogyasztói létszámmal, mivel a legtöbb magánvilágítási fogyasztónak a múlt évi átlagos fogyasztása lényegesen kevesebb az előző évvel szemben, tehát az egyes világítási fogyasztók fogyasztásában, mint a motorikus fogyasztóknál is, aránylag visszaesés mutatkozik.

Az egy lakosra eső magánvilágítási fogyasztás, ugynevezett magánvilágítási fejkvóta Baján az 1930 ik évben 128 kwóra volt, a közvilágítási fejkvóta 212, a motorikus 57, míg az általános fejkvóta 2062.

A legutóbbi években legnagyobb fejlődés aránylag a közvilágítás terén mutatkozik, minthogy a 4 év előtti összesen 230 db. közvilágítási lámpával és 26746 kwó áramfogyasztással

szemben ma összesen 424 db. közvilágítási lámpa van üzemben és az 1930 ik évben elfogyasztott összes közvilágítási áram 41.455 kwó-ra volt.

A bajai adatokkal érdekes lesz összehasonlítani a pécsváradi járásnak a bajai villamosüzemek által villamosított 17 községének az adatait. A fogyasztók száma a múlt év végén 1711 volt, ami ismét az 1920-as népszámlálási adatokkal számolva — (az 1930-ás adatok ugyanis még nem állanak rendelkezésre) 42 százalékos csatlakozásnak felel meg.

A motorikus fogyasztóknak 20 a számuk 133 lóerő motor összteljesítménnyel, míg a lakosonkénti általános fogyasztás a bajainak csak egyharmada.

Ha a pécsváradi járás ezen adatait az előző évekkel szemben összehasonlítjuk, akkor azt látjuk, hogy a nagyobb községekben elsősorban a mezőgazdaságot sújtó általános gazdasági depresszió mellett a bajaiakhoz képest nagyobb egységárak ellenére is a fogyasztásban aránylag elég szép a növekedés, míg a kisebbekben pedig csak némi visszaesés mutatkozik, ami mindenesetre bizonyítéka annak, hogy a villamosságnak olyan sok előnye van, hogy fejlődését, jobban mondva terjedését még a mostani igen rossz gazdasági viszonyok is csak kis mértékben képesek megakasztani. Végeredményben tehát a vidéken fejlődés tekintetében aránylag kedvezőbbek a viszonyok, mint Baján, minek azonban részint az is az oka, hogy mezőgazdasági célokra a villamos áramot a baranyamegyei gazdák évről-évre nagyobb mértékben veszik igénybe, míg ezzel szemben Baján az általános ipari és kereskedelmi pangás következtében, mint már említettük is, az inkább ipari jellegű motorikus fogyasztásban, sajnos, ez nem tapasztalható.

A rendőrség megrendszabályozza Carneval herceg jókedvét és az utcai farsangi maszkjárását.

Még egy-két nap és elmúlik tőlünk ez a reánk kényszerített farsangi jókedv. Olyan volt ez az idei farsang, mint amikor a „Dalesz” mulat. Golyó van a hasunkban és nevetünk kellett. Az életen, a nyomorunkon, önmagunkon. Elmúlik a papírmásés, csinált jókedv, hogy ránszakadjon a bőjt, amiben pedig elég részünk van egész évben.

Még az utolsó három napra kiszinezdik a farsang: a dáridók mosolyos napja. Ezen a három utolsó napon sok előadás és sok táncmulatság lesz, amiről lapunk eseménynaptára számol be. Farsang három utolsó napján fokozódik a jókedv és a báli-termékből kiömlik az utcákra. Baján is szokásban van, hogy farsang három napján Carneval-felvonulásokat rendeznek a utcá-

Vagyont szerezz

Marabu keltető-géppel,

ha baromfitenyésztéssel foglalkozik. A legmodernebb gyártmány, legkötűnőbb kivétel! Gravitációs központi melegvízfűtés! Automatikus melegsabályozás párologtatás és szellőztetés Amalith asbesztpala belső burkolattal. Nem vetemedik, kitűnő hőszigetelő! Elpusztíthatatlan. Tojások forgatása kívülről egy pillanat alatt!

Magyar Radiátorgyár R.-T. Budapest

Gyár: X., Gyömrői-ut 76-78.

Városi iroda és mintaraktár:

V, Kálmán utca 18. Telefon: 197-08

Műanyag, télicsibenevelőketrecek (batteria), ólak, baromfitenyésztési eszközök

Alacsony árak! Kedvező fizetési feltételek! Szakszerű oktatás!

Képviselet: Csauscher Ádám gépraktára, Baja

bon. Óriási embertömeg hőmpolyög ilyenkor az utcákon s nézik a színes farsangi kaleidoszkopot. A maszkjárást azonban az idén — azt hisszük — erősen befolyásolja a hó, a hideg, a fagy s nem igen lesz kedvük a hancurozó kedvű maszkárnak lenge ruhában sétálni. A hideg egyébként is nagyon meg fogja hendikepelni a maszkjárást. Különben is olyan rosszul megy ma mindenkinek, hogy ritkaság számba megy az, akinek annyira jó kedve lesz, hogy maszkot öltösn s ugy kacagtassa meg ismerőseit.

A maszkjárásba a rendőrség az idén is bele fog szólni s meg fogja rendszabályozni, mert a szokásos utolsó farsangi maszkjárást csak az alábbi megszorítások szigorú betartásával engedélyezte:

1. Tilos oly ruházatban való megjelenés és oly dalok énekése, melyek a közszemérmert, vallásos érzületet és

általában a jóízűt sértik. (Pl. medvétáncoltatás, trikós, uszórúhákba való öltözés, lekvárral bekent arc, stb.), jóízűt sértőnek minősíti a rendőrség a szertelen kurjongatást, az utcán való táncolást és más ehhez hasonló cselekményeket.

2. Miután ugyanezen napokon a kitett szentség mellett a templomokban ájtatoskodások folynak, a templomok közelében a maszkjárás, továbbá minden olyan zajos viselkedés, mely az ájtatosságot zavarhatná, szigorúan tilos.

3. Szűrküvet beálltakor zenélni, énekelni és Alarc alatt járni a legszigorúban tilos. Akik a rend fenntartása érdekében tett ezen rendőri intézkedéseket nem tartják be, amennyiben cselekményük súlyosabb beszámítás alá nem esik, a Kbt. 78. § ába ütköző kihágást követnek el és 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

A hivatalos ügyeket a telefon minimális igénybevételével kell elintézni a városnál.

A belügyminiszter eltiltotta a telefonon való elintézést. 20 fillér a privát beszélgetés.

A kormány a múlt évben adta ki a közigazgatás menetének gyorsításáról szóló rendeletét, amely határozottan kimondotta, hogy ugy az állami, mint a városi hivatalokban az előadók az ügykezelés gyorsítása szempontjából lehetőleg közvetlenül és telefonon intézzék el ügyeiket. Angliában az adóbejárat költségei feleannyit sem tesznek ki, mint Magyarországon. A pénzügyi hatóságok kivetéseim és idézéseim sohasem hiányzik ez a záradék:

A hivatal telefonszáma: ennyi, meg ennyi. Elintézés telefon után 11 és 2 óra között.

Magyarországon ez elképzelhetetlen, a hivatalok telefonon a legkritikább esetekben adnak felvilágosítást. Pedig a kormány éppen a telefonra helyezte a fősúlyt, a közigazgatás egyszerűsítési rendeletében. Ez a rendelkezés volt az egyszerűsítési rendelet legfontosabb pontja. A telefondíjak drágítása következtében a kormány újabb rendeletet adott ki, amellyel ezt az intézkedést hatályon kívül helyezi és utasította a város hatóságát, hogy az ügyeket a te-

lefonkölttség lehető kimélessével kell elintézni.

A rendelet Bajára is megérkezett és a városi hivatalok vezetői máris utasítást kaptak, hogy a hivatalos ügyeket a telefonkölttség minimális igénybevételével intézzék el. Magánbeszélgetésekre nem szabad felhasználni a városi hivatalok telefonjait, ha pedig idegen veszi igénybe a telefont, 20 fillér beszélgetési díjat kell felszámolni. Minden hivatal, ahol telefon van, tartozik külön kezelni a privát beszélgetésekből befolyó összegeket és a beszélő aláírásával igazolja, hogy a 20 filléres költséget befizette. Amikor november közepén a telefondíjakat megdrágította a posta, a hivatalokat utasította a polgármester, hogy csak a legszükségesebb esetekben vegyék igénybe a telefont és a privát beszélgetéseknél számszák fel a 20 fillért.

PARMOL
AZ IGAZI HASHAJTÓ.

URÁNIA

Február 14-én, szombaton
d. u. 6 és este fél 9-kor,
Február 15-én, vasárnap
d. u. fél 4, 6 és este fél 9-kor

2 napig.

Két kitűnő, nagy-
szabású film egy
műsorban.

Légy enyém Isabel.

Sport és szerelem regénye,
az idény legkedvesebb vig
operettje 8 felvonásban.

Főszerepben:

GÖSTA ECKMANN,
ANITA DORRIS
és
HUSZÁR PUFI

Kísérő filmje:
Harry Liedke és
Mária Paudier

szenzációs új néma filmje

Hős- szerelmes

Vigjáték 10 felvonásban.

Híradók.

Szigeti József, a magyar hegedűkirály diadalutja a világ körül.

Nem régen irtunk róla, hogy Szi-
geti József, a világhírű magyar hegedű-
művész amerikai turnéjának befejezése
után Berlinben három hangversenyt
adott, melyek óriási hatása alapján a
nagyon kényes berlini kritika Szigeti
„a magyar hegedűkirály” címmel tűn-
tette ki.

E cikkünk oly nagyfokú érdeklődést
váltott ki olvasóinknál, hogy most az
alábbiakban közöljük a művész világ-
körüli hangversenykörútjának a főbb
pontjait.

Amerikai körútját Newyorkban fe-
jezte be, ahol Toscanini zenekarával
és Kleiber Erich berlini főzeneigazgató
vezénylete alatt játszott, majd a Car-
negie-Hallban, mindenütt zsufolt te-
remben. Innen Cubába ment, utána
Anglia következett London, Manches-
ter, Dublin városokkal. 3 berlini hang-
versenye után Koppenhága került sorra.
Jelenleg Egyiptom, Palesztina és Tör-
ökországban aratja a babérokat. Már-
cius 10-én lesz Budapesten egyetlen

PERTRIX

VÉDŐJEGY
szárazelemek és telepek
zseblámpa és anódelepek
számára.

Teljesítményük felülmulthatatlan!
Minden szaküzletben kaphatók.

magyarországi hangversenye.

Majd Erdélyből Szibérián keresztül
a Keletre megy. Május 8-án kezdődik
japáni és kínai körútja. Május végén
öt hangversenyt ad a tokiói udvari
színházban. Majd Tonking, Hongkong
és Manilla következnek. Végül ismét
visszatér Amerikába, ahol Sanfrancis-
cóban és Los Angelesben megkezdí
hatodik hangversenykörútját.

Olvasóink bizonyára velünk együtt
fognak örülni a magyar zeneművészet
e világraszóló diadalának.

HÍREK.

Eseménynaptár.

Szombat:

Febr. 14-én reggel 8 órakor peda-
gógiai előadás volt a bajai állami ta-
nítóképző intézetben.

Febr. 14-én d. u. 6 és este fél 9
órákor előadások az Uránia-moziban.

Febr. 14-én d. u. 6 órákor a Tóth
Kálmán centennáriális bizottság ülése
a Tóth Kálmán Polgári Kaszinó eme-
leti nagytermében.

Febr. 14-én este 8 órákor a Szent
Margit Leányklub műkedvelői előadják
a Központi Szálloda színháztermében
Zágon István „Darázslepek” című 3
felvonásos vígjátékát.

Vasárnap:

Febr. 15-én d. u. fél 5 órai kezdet-
tel a Bajai Felsővárosi Levente Egye-
sület a Flórián-utcai elemi iskola he-
lyiségében műsoros előadást rendez.

Febr. 15-én d. u. fél 4, 6 és este
fél 9 órákor előadások az Urániában.

Febr. 15-én d. u. 6 órákor a cisz-
terci reálgimnázium cserkészcsapatának
farsangi előadása a reálgimnázium to-
natermében.

Febr. 15-én este 8 óráig kezdettel jel-
mezes táncestély a Kiscsávolyi Kath.
Olvasóköri tagok és azok család-
tagjai részére.

Febr. 15-én este 8 órákor a Kath.
Legényegylet műkedvelői előadják
Martos Ferenc és Huszka Jenő „Lili
hárónó” című 3 felvonásos operettjét
Majorcsics József rendezésében és Bo-
rovoy József karnagykodásával. Utána a
Bajai Turul Sport Egylet bálja a Köz-
ponti Szálloda összes helyiségeiben.

Febr. 15-én este 8 óráig hajnali 6
óráig a Laky-tánciskola nagy jelmezes
és álarcos bálja az Ipartestület nagy-
termében.

Hétfő:

Február 16-án d. u. 6 órákor a Ba-
jai Daloskör tisztújító közgyűlése a
Tóth Kálmán Kaszinó emeletén.

Febr. 16-án este 8 órákor jelmezes
táncestély lesz a Kath. Legényegyletben
a tagok részére.

Febr. 16-án este 8 óráig hajnali 6
óráig megismétlik a Laky-tánciskola
jelmezes és álarcos farsangi bálját az
Ipartestületben.

Febr. 16-án este fél 9 órai kezdettel
családi háziest lesz a Tóth Kálmán
Polgári Kaszinóban a tagok és család-
tagjaik részére.

Febr. 16-án este 9 órai kezdettel a
Nemzeti Kaszinó farsangi táncmulat-
sága saját helyiségeiben.

Febr. 16-án este 8 órai kezdettel a
Bajai Munkás Testező Egyesület far-
sangi nagy jelmezes, álarcos bálja a
Központi Szálloda új tánctermeben reg-
gel 4 óráig. Éjfélkor Carneval felvonu-
lás szerepint és konfetti csatával és
jelmezdíjazással.

Február 17-én este 8 órákor a Ba-
jai Munkás Testező Egyesület fut-
ball szakosztálya az Ipartestületben

Szebb
fogak
titka
SARG

megismétli nagy álarcos és jelmezes
farsangi bálját Éjfélkor Carneval bu-
csztatás jelmezdíjazással. A multság
tart hajnali 4 óráig.

Febr. 19-én, csónacsütőtűzőkön este
8 órákor farsangzáróul cigánybál lesz
a Preimayer-féle vendéglőben.

Febr. 22-én, vasárnap a Nemzeti
Szállodában a Csepeli varrógépgyár
varró és himző gyorsasági versenyt
rendez Csepel-varrógépeken.

Febr. 22-én d. u. 2 órákor a Bajai
Ipartestület közgyűlése saját helyisé-
gében. Határozatképtelenség esetén már-
cius 1-én d. u. 2 órákor lesz a köz-
gyűlés.

Áprilisban Herr György tanár, kar-
nagy és komponista szerzői estje.

— A Tóth Kálmán centennáriá-
lis nagybizottság ülése. A Tóth Kál-
mán centennáriális nagybizottság most
már két hetenként tartja üléseit. A leg-
közelebbi ülést ma, szombaton dél-
után hat órákor tartja a bizottság a
Tóth Kálmán Kaszinó emeleti nagy-
termében.

— Orvosavatás. Dr. Bruszt Pált,
dr. Bruszt Lázár fogorvos fiát, e hó
14-én Budapesten a Pázmány Péter
Tudományegyetemen orvossá avatták.

— Duplájára emelik a hadiárvák
járandóságát. A parlamentben a ha-
dirokkantak felülvizsgálatáról, a hadi-
özegek és árvak segélyezéséről el-
hangzott interpellációra adott válaszá-
ban Ernszt Sándor népjóléti miniszter
rámutatott arra, hogy az állambiztarts
redukciója ellenére a hadirokkantak
segélyét nem csökkentették. Az általá-
nos felülvizsgálatnál csak 25 száza-
léknál alacsonyabban minősített rok-
kantak számát szállították le. A hadi-
rokkantak gyermekeinek száma több
ezzerrel növekedett. Felfogása szerint a
hadiözvegyek segélyét lehetőleg egy
összegeben kellene kiutalni, míg tudná-
nak vele valamit kezdeni. Az árvak
járandóságát a duplájára akarja fel-
említeni. Végül hangoztatta, hogy a ha-
dirokkant törvény a költségvetési vita
folyamán a ház elé kerül.

— A ciszterci reálgimnázium
cserkészcsapatának farsangi előa-
dása. Holnap, vasárnap február 15-én
d. u. 6 órákor tartja a reálgimnázium
Damjanich-cserkészcsapata farsangi
előadását a reálgimnázium tornatermé-
ben evvel a műsorral: 1. Nyitány: ját-
sza a zenekar. 2. Somogyi Anva: ének
gitar kísérettel. 3. Magyar táncok. A
táncokat Laky József táncanár tani-
totta be. 4. A pörbolyi erdő titka.
Borzalmas történet két felvonásban.
Csak 5 éven felülieknek. A szereplők
személyét sőtét homály fedi. A zene-
kart Borovoy József zenetanár vezényli.

— Farsangi nagyszabású jelme-
zes és álarcos bál Február 15-én,
vasárnap és 16-án, hétfőn este az Ipar-
testület helyiségeiben reggel 6 óráig
Laky-tánciskola rendezésében a legna-
gyobb bajai jelmezes álarcos bál lesz.
Nagyszabású jelmezes verseny. Mindkét
este 25-25 díjjal. Jelmez nem köte-
lező. Kitűnő cigányzene, külön apacs
és sportcsoporthoz felvonulása. Éjfélkor
Carneval herceg bevonulása 12 tagu
kísérettel. Belépőjegy ára 1:20 pengő
vigalmi adóval együtt. Egy kísérő (garde)
nem fizet. Ha jól akar mulatni, mindkét
este jöjjen el a Laky-tánciskola mókás
álarcosbáljára.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál,
idegfájásoknál, szagatásnál és zsábá-
nál a természetes „Ferenc József” ke-
serűvíz rendkívül hasznos háziszor,
mely kora reggel egy pohárral bevéve
az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egye-
temi klinikákon szerzett tapasztalatok
tanúsítják, hogy a valódi
Ferenc József víz gyors és biztos ha-
tású, kitűnő gyomor- és béltisztító szer.
A Ferenc József keserűvíz gyógy-
szertárakban, drogériákban és fűszer-
üzletekben kapható.

— Munkás futballisták álarcos
bálja Farsang utolsó napján, kedden
este 8 órai kezdettel az Ipartestület ösz-
szes helyiségeiben a Bajai Munkás Test-
ező egyesület futball szakosztálya nagy-
szabású álarcos bált rendez. A tánc
reggel 4 óráig tart. Éjfélkor nagy Car-
neval bucsztatás jelmez díjazással. A
zenét Petrőczy Antal tambura zenekara
szolgáltatja. A belépődíj 1 pengő és 20
fillér a vigalmi adó. Egy kísérő nem
fizet.

— „Turul gyufa.” A nyugati és
északi államok gyufa fogyasztói ma
már csak az ugynevezett impregnált
svédgyufát használják, amelynek az az
előnye, hogy a gyufaszál leégés után
nem izzik, rögtön elszenesedik, illetve
akár asztalkendőre, akár ruhára, vagy
szőnyegre lecsik, azt nem égeti ki.
Ezekben az államokban a gyufafogyasz-
tás tulnyomó része már csak impreg-
nált svédgyufában bonyolódik le. A ha-
zai gyufagyárak most ezen példára
„Turul” címkével zöld színű ugyan-
csak impregnált svéd gyufát hoznak
forgalomba, mely a fenti követelmé-
nyeknek megfelel. A „Turul” gyufa
dobozja alacsony, elegáns kivitelű és
fogyasztói ára azonos a nálunk forga-
lomban lévő svédgyufával. A zöld szí-
nű impregnált „Turul” gyufa minden
fűszer- és csemegeüzletben, dohány
nagy- és kiskereskedésben dobozonként 6
fillérért kapható.

— Székrekedés. Klinikai megfigye-
lések tanúsága szerint a természetes
„Ferenc József” keserűvíz még in-
gerlékeny belü betegknél is fájdalom
nélkül hat.

Laptulajdonos:
Corvin-nyomda.

Önállóan dolgozó papucskészítőt

keres azonnali, vagy későbbi belépésre,
állandó alkalmazásra, vidéki nagyüzem.
Cím a kiadóban.

Egyetek több cukrot!

A cukor táplál!

Eternit asztallapok

Eternit falburkolások

Eternit tetőfedések

Eternit Udvar

BAJA
Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

Rádió

Szombat, február 14

- 2 45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak és árfolyámhírek
- 4 00: Meister Ferenc dr. előadása.
- 4 45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés
- 5 00: Kertész József telolvasása
- 5 30: A m. kir. Mária Terézia I. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye.
- 7 00: Kiss Menyhért novellái
- 7 30: A Mándits-szalonzenekar hangversenye.
- 8 30: Vidám apróságok.
- 9 30: A Felvidéki Egyesületek Szövetségének hangversenye.
Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd cigányzene.

Nyitlér

E rovatban közöltek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy *fiam, Rorariusz László* az üzlet vezetését *átvette s azt a mai igényeknek megfelelően kezeli. Miért is kérem a n. é. közönség szíves pártfogását továbbra is*

Rorariusz József
cukrász.

Febr. 9-től br. 16-ig
reggel fél 8 óráig

Dr. Makray László
Gyarmati t. m.
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva
áll a közönség rendelkezésére.

Ha még nem vett kiváló

önborotva pengét

olesón, úgy forduljon

UTRY-hoz

Erzsébet kir. n. u. 38. Tel. 280.

Barmily gyártmányu készüléket a Bruszt-féle Radióházban

szerezhet be
legeelőnyösebben. (Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

BAJA, Szent István tér 4. Telefon 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

A bajai kir. járásbíróság, mint telek-
könyvi hatóság.

294/931. szám.

Árverési hirdetmény- kivonat.

Bank és Kereskedelmi Rt. végrehaj-
tónak Stein Miksa végrehajtást szen-
vedő ellen indított végrehajtási ügyé-
ben a tekkönyvi hatóság Stein Jakab
bácsalmási lakos, valamint a csatlaku-
zottnak kimondott dr. Monostori Gyul-
ának 560 P toke és jár, Schön Márk-
nak 142 pengő és járulékal utóján-
latra az újabb árverést 9950 P toke-
követelés és járulékal behajlása végett
a baja kir. járásbíróság területén levő,
Baja városban fekvő s a bajai 1867.
számu b. t. t. b. A. I. I. sorszám, 3081.
hrszámu 228 □ öi ház 1/4 rész illető-
sége 2750 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1931 évi március hó 10.
napján délután 4 órakor a telekkönyvi
hatóság hivatalos helyiségében Mátyás
kir. tér 4 sz. 20. sz. ajtó fogják meg-
tartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a
kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem
adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek
bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalé-
kát készpénzben, vagy az 1881: LX.
tc. 42 §-ában meghatározott árfolyam-
mal számított óvadékképes értékpapí-
rosban a kikiáltásnál letenni, hogy a
bánatpénznek előleges bírói letétbe he-
lyezéséről kiállított letéti elismervényt
kiküldöttnek átadni és az árverési
feltételeket aláírni (1881: LX tc. 147,
150, 170. §§; 1908: LX tc. 21. §)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási
árnál magasabb ígéretet tett, ha többet
igérni senki sem akar, köteles nyom-
ban a kikiáltási ár százaléka szerint
megállapított bánatpénzt az általa ígert
ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.
(1908: XLI. 25. §.)

Baja, 1931 évi január hó 21-én.

Pogonyi s. k. kir. járásbíró

A kiadmány hitelélő:

Sajtos János kiadó.

Eisórangu

zongora

bérbeadó Krausz Lipót
órásnál.

la POROSZ diókoksZ

Pécsi tojasszén (bulett)

változatlan áron.

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

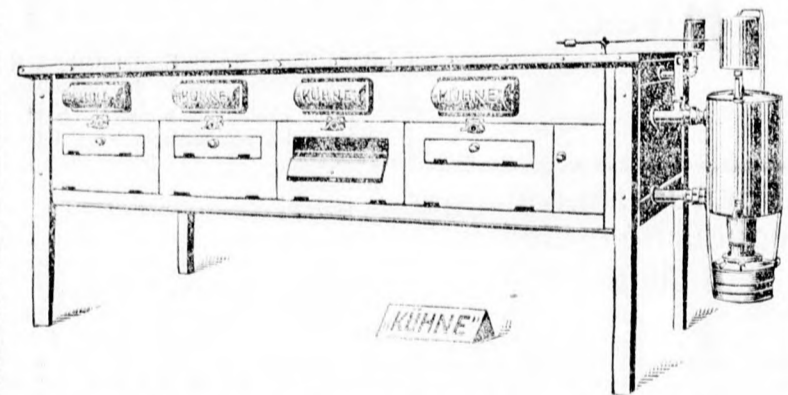
Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

Ne higgyen másnak

Saját szemével
győződjék meg arról, hogy a

„Kühne”

keltetőgép tényleg utólréhetetlen.

Körzeti képviselőt:

Salamon Sándor

mezőgazdasági gépek szaküzlete, Baja

Kühne Mezőgazd. Gépgyár Rt.

Budapest, VI. ker., Vilmos császár-ut 59. sz.

Nevelőnőnek,

vagy szobaleányoknak, a háztartás
munkájában is részt venne, elmenne
csak németül beszélő leány. Címét a
kiadóhivatal továbbítja.

Egy fodrasz üzlet

elutazás miatt e l a d ó.

Cím a kiadóban.